

L'Informe Fènix: elogi i matís

Arnau Bonada

Economista, president de la Xarxa Onion
i vicepresident segon del CIESC

El passat 15 de maig es va publicar l'Informe Fènix. Us en recomano vivament la lectura. L'han elaborat economistes del màxim prestigi acadèmic i, en resum, constata que "el model econòmic actual de Catalunya és insostenible i aboca el país al retrocés econòmic i a la ruptura de la cohesió social a mitjà termini".

Primer de tot, voldria traslladar l'agraïment als autors de l'informe. Tant l'obra en si com la tasca de difusió que n'han fet als mitjans de comunicació denoten una estima pel país que es percep sincera i altruista; sense interessos ocults, ni lligams amb *lobbies* empresarials ni amb partits polítics. Simplement professionals que, des de la independència intel·lectual, volen sacsejar el conjunt de la societat i advertir que "continuar com fins ara significa que Catalunya cauria en una decadència inqüestionable". L'ampli ressò que ha tingut l'informe demostra que era absolutament necessari. Cada dia que passa sense que al Parlament de Catalunya es debati a bastament sobre el seu contingut em resulta incomprensible.

Dit això, he de reconèixer que m'ha incomodat, en certa manera, que s'afirmi que algunes empreses són subvencionades pel fet de pertànyer a un deter-

minat sector. Que un hotel, un restaurant o un petit comerç, per exemple, es considerin subvencionats segons el salari mitjà que perceben els seus treballadors no em sembla just. Perquè un emprenedor que arrisca el seu patrimoni, treballa intensament, paga impostos i crea llocs de treball no mereix ser tractat com si fos el beneficiari passiu d'un subsidi.

Si el principal problema del turisme, segons l'estudi, és que la recaptació tributària i les cotitzacions dels treballadors del ram no cobreixen el cost dels serveis públics que aquests consumeixen, la solució podria ser ben senzilla. Només caldria regular visats especials per a immigrants que vinguessin a treballar al sector durant un temps limitat i retornessin al seu país un cop finalitzada l'estada autoritzada. De fet, això ja es fa en molts llocs del món. Per exemple, a Austràlia amb el Work and Holiday Visa o als Estats Units amb els visats H-2B. D'aquesta manera, joves treballadors amb estades temporals pràcticament no consumirien ni salut, ni educació ni serveis socials, que suposen el 89% dels costos dels serveis públics imputats a l'informe. I, aleshores, s'hauria resolt el problema?

Des de la meua humil opinió, no. El problema del

turisme és més complex i té a veure, en gran part, amb el fet que, a diferència de la indústria, el destinatari del servei -el turista- s'ha de desplaçar a destí per consumir-lo. I els costos de les externalitats negatives que aquest fet comporta per a la societat no estan correctament traslladats a les empreses que operen al sector. Per tant, més que subsidiades, jo diria que treballen sense assumir els costos reals que comporta la seva activitat. Però no per culpa seva, sinó per la inacció de l'Administració.

És a dir, la qüestió no hauria de centrar-se tant en el sou dels cambrers o dels recepcionistes, sinó en el cost real que té per al país encabir més de 20 milions de turistes cada any. Per aquest motiu, crec que el cas de la indústria càrnia, que també se cita a l'informe, no es pot posar al mateix sac.

Malgrat el matís, reitere l'enhorabona als autors de l'informe, que ha marcat un abans i un després al debat públic. Tant de bo, amb els anys, puguem dir que va suposar un punt d'inflexió i que Catalunya va saber renéixer de les seves cendres.